

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ

Ο μιναρές ολόρθος απέναντι απο τον πρόφυγικό σύλλογο της Επισκοπής, θυμίζει τα παλιά χρόνια όταν το μεικτό χωριό γιόρταζε μαζί τους γάμους και τα πανηγύδια του και μοιρολογούσε στα ελληνικά και στα τουρκικά τους νεκρούς του.

Το μικρό θέατρο του χωριού, μια απλή παράγκα, που με αγάπη και φροντίδα απο τους ίδιους τους καλλιτέχνες και τους φίλους του θεάτρου, έχει μετατραπεί σ' ένα συμπαθητικό χώρο. Το έργο "Οι θεριστάδες" γραμμένο απο τους ίδιους, η σκηνοθεσία απο τους ίδιους, η μουσική υπόκρουση απο τους ίδιους. Όταν τέλειωσε η παράσταση, η ηθοποιοί μαζί με τους θεατές μάζευαν τις καρέκλες και τις στήριζαν γιατί την επομένη θα είχε γάμο στο χωριό, και ^{το θέατρο} ~~XXXXXX~~ να έπρεπε να μετατραπεί σε χώρο δεξίωσης.

Καθίσαμε ανάμεσα στους πιτσιρικάδες που είχαν καταλάβει τις πρώτες θέσεις, δυό δυό στις καρέκλες. Φωνές, σαματάς, ~~XXXXXXXXXXXX~~ που σταματά αυτομάτως μόλις ανδίγει η σκηνή. Ύψαικόπαιδα, γέροι, νεαροί και νεαρές, με τα μάτια καρφωμένα στη σκηνή. Οικείο πολλοί ξέρουν κι όσας απέξω το έργο γιατί έχουν παρακολουθήσει τις πρόβες δεκάδες φορές. Ωστόσο αυτή είναι η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ κι είναι δική τους παράσταση, του χωριού τους, ή μάλλον του χωριού που τους φιλοξενεί, δεκατρία χρόνια τώρα, όλους αυτούς απο δεκάδες χωριά και πόλεις της κατεχόμενης Κύπρου.

Η κυπριακή τοπολαλιά, χωρίς συμπλέγματα και αναστολές, χωρίς προσποίηση και ωραιοποίηση, χύνεται ακράτητη απο τη σκηνή στην πλατεία και κυκλοφορεί άνετα, μεταφέροντας το μήνμα: Οι φτωχοί, μεροκαματιάρηδες εργάτες θεριστές, κάπου αρχές του αιώνα μας, μεταφέρονται απο τόπο σε τόπο το καλοκαίρι αναζητώντας δουλειά. Αντρες, γυναίκες, γέροι νέοι, σάν τους πρόσφυγες ξημεροβραδιάζονται στα χωράφια, μοιράζονται το φως και τις ελιές για δυό δεκάρες μεροκάματο. Κι ο πλούσιος τσιφλικάς εκμεταλλεύεται την αμάθεια τους και την ανάγκη τους για δουλειά και τους περιορίζει όσο μπορεί το μεροκάματο για να αυξήσει τα κέρδη του. Κάποια στιγμή, ένας νέος εργάτης, πολιτικοποιημένος τους ξεσηκώνει να κάνουν απεργία και να απαιτήσουν τα δικαιώματα τους. Ο τσιφλικάς, χρησιμοποιώντας την αστυνομία και τους μπράβους του διασπά τους εργάτες και ρίχνει στη φυλακή τον νεαρό επαναστάτη. με το τραγικό τέλος του και με την αδικία που ^{επιβάλλει πιά} ~~XXXXXXXXXXXX~~ ο πλούσιος εργοδότης, οι άλλοι εργάτες ξυπνούν και ~~XXXXXXXXXXXX~~ ^{στο μέλλον} αποφασίζουν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους οργανωμένοι.

Το έργο είναι απλό, λέει τα σόκα σόκα, όπως κάθε λαϊκό έργο, και γι' αυτό αγγίζει και συγκινεί τους θεατές. Το χειροκρότημα πέφτει σπόνταλο, τα παιδιά φωνά-

Κι είναι συγκινητική ή σύμπτωση πως το έργο ανέβηκε παραμονές της επέτειου του ξεκληρισματος αυτών των ανθρώπων απο τα χωριά κι απο τα σπίτια τους.

... οιος θα ξεχάσει εκείνο το άλλο, το συγκλονιστικό θέατρο-μαρτυρά που είχε πρωτο ανεβάσει ο ίδιος θιασος λίγο καιρό μετα την εισβολή, όπου μιλούσε ο καθένας για το προσωπικό του δράμα και το δράμα όλου του λαού...

Ο μιναρές, και πιδ κεί η εκκλησιά. "κλεισαν κι όλες δεκατρία ολόκληρα χρόνια... Οι πιτσιρικάδες που κάθονται τριγύρω μας στις πρώτες σειρές του θεάτρου δεν είδαν ποτέ χλαμπάκια τσ "αδρά αστέρια της Αμμοχώστου" ούτε τα δαντελωτά ακρογιάλια της "ερύκειας. Δέω μύρισαν ποτέ τους πορτοκαλεώνες της "δρφου Απρίλη μήνα, ούτε κλειπιαν νερό απο το "εφάλδβρυσο. Δεν αντικρυσαν ποτέ τον ατέλειωτο κάμπο της "εσαορίας που το καλοκαίρι χρβόιζε απο τα στάχια... "στερα απο το θέατρο, κάποια γιαγιά θα τα πήρε απο το χέρι και θα τους είπε "Σσον και ρό μου, στην Μεσαρχιά... κι εκείναθα φαντάστηκαν τους καλούς βασανισμένους θερισιτές και τους κακούς πλούσιους προυχοντες.... Έτσι γίνονται οι θρόλοι... Οπως τότε που πιτσιρικάδες εμεις βλέπαμε τον Αγαπητικό της "οσκοπούλας και την Γκόλφω, και δακρύ ζαμε την ώρα του θανάτου της Γκόλφως, έστω κι αν τον ρόλο της τον έπαιζε ένας άντρακάκι μουστακαλής... το μεράκι δημιουργεί το θαύμα....

χ4.28